

Pangasius op de internationale markt, situatie eerste helft 2009

vertaald door Peter G.M. van der Heijden, Wageningen International

Behalve naar Nederland exporteert Vietnam pangasius ook naar ruim 100 andere landen. Ook buiten Nederland zijn de goedkope pangasiusfiletjes een geduchte concurrent geworden voor niet alleen de lokaal gekweekte vis maar ook voor gevangen vissoorten. Dit blijkt duidelijk uit een verslag van INFOFISH/FAO dat de internationale marktsituatie van deze kweekvis uit Vietnam voor de eerste helft van 2009 beschrijft. Vanwege de invloed die de pangasiusfiletjes ook op de Nederlandse viskweeksector hebben leek een vertaling van dit verslag wel van belang.

In de eerste maanden van dit jaar daalde door een invoerverbod in Rusland en Egypte de export en de prijs van pangasius. Ook een slechte pers in Italië en Duitsland deed de vraag naar pangasiusproducten verminderen. Over de hele wereld klagen vissers dat de vis uit Vietnam ongewenste concurrentie veroorzaakt door de lage prijs waarmee het op de markt komt. Op dit moment (juli 2009) is het waarschijnlijk de enige vissoort waarvan de filet door de Europese consument voor minder dan € 10,- per kg gekocht kan worden.

Aanvoer

Maar aan de aanvoerkant heeft de lage prijs die de pangasiuskwekers in Vietnam vorig jaar ontvingen een verkleining veroorzaakt van het vijverareaal dat met deze vissoort is bezet. In de Mekong Delta (het belangrijkste kweekgebied) is het areaal met 600 ha afgenomen, tot 5240 ha aan het eind van 2008. In sommige provincies zijn 30% van de vijvers niet meer voor de teelt van deze meerval in gebruik als gevolg van de verliezen die de kwekers vorig jaar leden.

Door het afnemend aanbod ging de prijs voor pangasius in de eerste maanden van dit jaar weer omhoog, zowel in Vietnam als op de Europese markt. Maar aan deze stijging kwam in mei weer een eind omdat op de Europese markt ook van concurrerende vissoorten de prijs daalde. Ook de prijs voor de Vietnamese kwekers daalde scherp.

Snelle groei

Na 10 jaar ontwikkeling van de teelt en verwerking van pangasius wordt de vis nu naar 107 landen geëxporteerd. Vietnam heeft het plan dit jaar tussen 1,3 en 1,5 miljoen ton te produceren, en rekt voor 2009 op een export van pangasiusproducten ter waarde van 1,5 miljard dollar. Vorig jaar produceerde de Mekong Delta 1,2 miljoen ton en exporteerde 633.000 ton pangasiusproducten met een totaalwaarde van US \$ 1,4 miljard (dus gemiddeld \$ 2,21/kg).

De eerste 4 maanden van 2009 verdiende Vietnam \$ 375 miljoen met de export van 163.000 ton pangasiusproducten (gemiddeld \$ 2,30/kg), wat een beetje minder

inkomsten betekende dan wat er vorig jaar in die periode met de export van pangasius werd verdiend. De hoeveelheid vis was echter min of meer gelijk. Grootste afnemer was de Europese Unie, die 40% van de hoeveelheid (65.000 ton) voor zijn rekening nam. Binnen de EU is Spanje de grootste afnemer, met een 10% groei in de geïmporteerde hoeveelheid pangasiusproducten. In de huidige economisch moeilijke periode kiezen veel Spaanse consumenten voor de relatief goedkope filet van deze Aziatische vis ipv de duurdere eigen vissoorten en producten.

Tien procent is voor de kwekers

De verdeling van de waarde van de visproducten over de gehele keten is interessant. Van een winkelprijs van bijvoorbeeld € 7,00/kg filet ontvangt de kweker 10%, de opkoper 10%, de verwerkende industrie 20%, de handelaars tussen de verwerkende industrie en winkels 20% en tenslotte komt 40% van wat de klant betaalt bij de detailhandel terecht.

Belangrijke markten weer open voor pangasius

Egypte is op vijf landen na de grootste importeur van pangasius (26.600 ton in 2008). Nadat de Egyptische pers onjuiste informatie over de productie van pangasius (die een voor mensen onveilig product zouden kunnen betekenen) had gepubliceerd, ontstond bij de Egyptische consument een slecht imago van deze soort. Dit leidde tot intrekken van exportvergunningen naar Egypte door de Egyptische ambassade in Hanoi. Egypte heeft onlangs officieel bekend gemaakt dat de grenzen weer opengesteld zijn voor pangasius.

Nu Rusland afgelopen april het pangasius invoerverbod weer

heeft opgeheven verwacht Vietnam dit jaar 100.000 ton pangasius naar dit land te exporteren. Afgelopen jaar werden 118.000 ton pangasius producten naar Rusland verscheept, totdat dit land eind december 2008 een invoerverbod afkondigde nadat enkele ladingen vis resten van verboden stoffen bleken te bevatten. De Russische autoriteiten beweerden ook dat Vietnamese exporteurs de prijs steeds verder verlaagden om kopers te trekken, hetgeen ten koste ging van de Russische importeurs. De Russische regering heeft een minimumprijs van 78 roebel (\$ 2,30) per kg vastgesteld. Overtreders staat een boete van \$ 50.000 te wachten plus een verbod op import van visproducten uit Vietnam.

In mei 2009 protesteerde de Nieuw Zeelandse Vissersfederatie bij de regering tegen het toelaten van pangasius op de Nieuw Zeelandse markt. De vissers vrezen dat pangasius de lokale 'fish & chips' sector gaat domineren wat tot teloorgang van de eigen visserij zal leiden. Eerder daalde de afzet van de Nieuw Zeelandse vissoort hoki op de Australische markt met 90% toen daar

Exports Pangasius: Viet Nam						
	Jan-Dec				Jan-April	
	2005	2006	2007	2008	2008	2009
	(1000 tonnes)					
EU	55.2	123.2	172.8	224.3	63.2	64.3
Russia	na	42.7	48.7	118.2	28.0	0.0
Ukraine	na	na	23.0	74.4	11.5	12.4
Asean	22.0	28.5	33.8	34.0	12.2	13.2
China & HK	16.5	17.7	18.2	18.5	5.4	5.8
USA	14.8	24.3	21.2	24.2	10.7	11.4
Mexico	6.6	9.8	14.3	23.2	7.3	7.6
Egypt	na	na	6.3	26.6	7.7	8.1
Others	25.6	40.4	48.7	97.6	16.6	40.3
Total	140.7	286.6	387.0	640.8	162.6	162.9

Source: Vietfish

Exportcijfers

pangasius mocht worden ingevoerd.

De import van meerval (pangasius inbegrepen) in de Verenigde Staten daalde in het eerste kwartaal van dit jaar enigszins. Er werd 11.500 ton geïmporteerd, 7% minder dan in het eerste kwartaal van 2008. Vietnam zag zijn export van pangasius naar de VS enigszins groeien, maar die van China daalde drastisch, mogelijk als gevolg van strengere sanitaire controle door de Amerikaanse inspecteurs.

Nieuwe eisen gesteld aan pangasius

Op 29 april 2009 maakte Global GAP de nieuwe eisen voor de productie van pangasius en tilapia bekend nadat deze op kwekerijen waren getest. De ontwikkeling van de standaard was in Vietnam van start gegaan. Met steun van het Duitse GTZ presenteerde de werkgroep zijn eerste conceptvoorstel aan Global GAP. Het concept is door middel van proef 'audits' op 6 kwekerijen getest en aan een forum van verschillende belangengroepen voorgelegd.

De Amerikaanse Internationale Handelscommissie kondigde aan dat het de tarieven op bevroren Vietnamese meervalfilets

('basa' en 'tra' genaamd) zou handhaven, uit angst voor schade 'op een redelijk korte termijn' aan de nationale meervalsector. Die beslissing kwam niet als een verrassing. Op dit moment zijn Vietnamese exporteurs meer bezorgd om de mogelijke beslissing 'basa' en 'tra' onder de US "farm bill" weer als 'catfish' (meerval) te classificeren want dit zal een strenge controle op antibiotica-resten tot gevolg hebben.

Prijstijging waarschijnlijk

De vermindering van de productie van pangasius in Vietnam zal tot verdere tekort aan grondstof voor de verwerkende industrie en op de korte termijn tot verdere prijsstijgingen leiden. De economische crisis in Spanje, die negatieve effecten heeft op de vraag naar andere vissoorten, zal een grotere vraag naar pangasius tot gevolg hebben omdat die als een goedkope vis bekend staat. De marktsituatie in de Verenigde Staten kan moeilijk worden als 'basa' en 'tra' weer als meerval worden geclassificeerd.

Bron

- FAO / Globefish, 2009:
Pangasius Market Report, July 2009

